

Jaarverslag DSG De Sluis 2020

Diaconale Stichting voor Gevangenzorg de Sluis
Nieuwe Herengracht 18
1018 DP Amsterdam
www.dsgdesluis.nl
info@dsgdesluis.nl
06 – 4204 1309

Voorwoord van de voorzitter

Er zullen weinig jaarverslagen zijn over 2020 waarin het woord corona niet prominent aanwezig is. Ook dit verslag is ervan doorspekt.

Begin dit jaar nam ondergetekende de voorzittershamer over van Harm Jager, 5 jaar was hij de voorzitter van het bestuur. In deze functie heeft hij er aanzienlijk aan bijgedragen dat de Diaconale Stichting voor Gevangenezorg (DSG) De Sluis voor veel (ex)gedetineerden en hun familie van betekenis kon zijn. We zijn hem daarvoor zeer dankbaar!

Het afgelopen jaar was moeilijk voor DSG De Sluis. We zijn een vrijwilligersorganisatie en juist de vrijwilligers hadden dit jaar geen toegang tot de bajes. Veel inventiviteit was daarom vereist om desondanks van betekenis te zijn voor de mensen die een beroep De Sluis deden.

Daarbij kwam, dat onze directeur, Irinda, grotendeels vanuit huis werkte en veel contacten online moest onderhouden. Dat was niet gemakkelijk, want inspiratie doe je vooral op in persoonlijke en dikwijls ook spontane ontmoetingen

Onze pastor Helmine en projectmedewerker Cora konden hun werk wel vanuit de inrichting doen, maar bij het ontbreken van vrijwilligers kwam er extra veel werk op hun schouders. En dat in een periode dat de gedetineerden en hun relaties zoveel te lijden hadden onder beperkingen ten gevolge van de pandemie.

Te midden van deze verzwarende omstandigheden is er toch veel werk verzet! Zo konden veel gedetineerden, die vrij kwamen een beroep doen op nazorg. Met name is er veel acute hulp geboden. Een aantal activiteiten die direct gericht zijn op het onderhouden van de band tussen ouders en kinderen vonden plaats, er zijn cursussen 'mijn kind en ik' gehouden en er is bijvoorbeeld in ruime mate kleding verstrekt aan mensen die dit ontbeerden. Afijn, u leest het allemaal in dit jaarverslag.

Van het bestuur vroeg de financiële positie van De Sluis veel aandacht. De salarisbetalingen moesten natuurlijk wel doorgaan. Dit vergde een aanzienlijke extra inspanning. Want een groot aantal reguliere inkomsten viel weg.

Tot onze blijdschap hebben een aantal fondsen een handreiking willen doen, zodat we althans in 2020 het hoofd boven water hebben kunnen houden.

Wij danken hiervoor in het bijzonder de Lutherse Diaconie Amsterdam, Porticus en het Kansfonds.

Het bestuur heeft jaarlijks overleg met belangrijke ketenpartners. Dat was dit jaar aanmerkelijk minder het geval. Ook een voorgenomen symposium over de voor – en nadelen van meerpersoonscellen moest worden uitgesteld. Wel vond in de afgelopen Corona-luwe zomer het gesprek plaats tussen De Sluis met de predikanten en pastores van het Justitieel Complex Zaanstad (JCZ) én hun hoofdgeestelijken van de Dienst Geestelijke Verzorging bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid. Hierin vond in hoofdlijnen een evaluatie en afstemming van werkzaamheden plaats tussen het justitiepastoraat en De Sluis. Dat blijft belangrijk, want zonder samenwerking tussen deze partners gaat het niet.

Terugkijkend op 2020 zijn we dankbaar dat we als stichting het hoofd boven water hebben kunnen houden. We hopen dat we dit aan het eind van het komende jaar ook kunnen concluderen zodat we kunnen blijven bijdragen aan het welzijn van de mensen die dreigen aan de uiterste rand van de samenleving terecht te komen. Mensen bovendien die ten gevolge van de vele opgeschorte resocialisatieactiviteiten bijzonder zwaar getroffen worden door de pandemie.

Roel Knol

Voorzitter DSG de Sluis

Profiel van de organisatie

De Diaconale Stichting voor Gevangenzorg 'de Sluis' (verder de Sluis) is een vrijwilligersorganisatie en stelt zich ten doel om (ex-) gedetineerden en achterblijvers ondersteuning te bieden tijdens en na een periode van detentie. Met als doel herstel bevorderen verbinden naar een leven in vrijheid. We richten ons op gedetineerden in het Justitieel Complex Zaanstad (verder JCZ) en achterblijvers en op ex-gedetineerden in de Zaanstreek, Amsterdam en Haarlem / Kennemerland.

Geïnspireerd door de (christelijke) visie dat elk mens waardevol is en dat God geen mens afwijst of loslaat – wat de omstandigheden ook zijn- willen wij perspectief bieden en de mens achter de misdaad niet afwijzen maar uitzicht bieden op herstel.

Het jaar 2020

We waren vol plannen om in 2020 ons werk te continueren, projecten door te ontwikkelen en nieuwe activiteiten op te starten. Met de training Secure Base, Spreken over Schuld en een speciale activiteit voor Oost Europeanen wilden we een breder aanbod van herstelgerichte activiteiten aanbieden. In de eerste 2 maanden stroomden een flink aantal nieuwe vrijwilligers plus een stagiaire in; gemotiveerd om aan de slag te gaan.

Helaas liep het anders vanwege de Corona pandemie. Vooral de maatregel, conform de richtlijnen van het ministerie, dat vrijwilligers sinds maart geen toegang meer hebben tot het JCZ had voor ons veel impact.

Als vrijwilligers en medewerkers van De Sluis hebben we de moed niet opgegeven en zijn we op verschillende creatieve manieren verder gegaan met ons werk. Vanwege de unieke situatie dat Helmine als diaconaal pastor en Cora als project medewerker werkzaam zijn in het JCZ kon het werk voortgezet worden. Omdat gedetineerden niet naar (de activiteiten van) De Sluis konden komen gingen onze medewerkers naar de mensen toe en waren beschikbaar voor de hulpvragen die zij hen stelden.

Waar (geplande) activiteiten niet door konden gaan, hebben vrijwilligers nieuwe initiatieven ontplooid die door gedetineerden en personeel van het JCZ met open armen zijn ontvangen. Enkele voorbeelden zijn het uitdelen van bloemen aan alle gedetineerden, een buitenoptreden van een Brassband met Pinksteren en de Keti-Koti viering waarbij alle gedetineerden op hun cel enige lekkernijen ontvingen met de uitnodiging om de viering op het interne videokanaal mee te kijken. Daarnaast hebben vrijwilligers motiverende filmpjes ingesproken, zijn er vele kaartjes geschreven en hebben onze projectmedewerker en diaconaal pastor veel persoonlijke gesprekken gevoerd.

Op onze kledinguitgifte is een extra beroep gedaan omdat het voor gedetineerden beperkter mogelijk was om kleding via familie te ontvangen. Dit terwijl de aanlevering van kleding stopte en onze vrijwilligers geen toegang hadden tot het JCZ. Onze projectmedewerker heeft op individuele basis honderden gedetineerden voorzien van benodigde (tweedehands) kleding.

Sinds de zomer zijn de Vader & Kind bezoeken weer opgestart; kinderen mogen hun vader bezoeken in een kindvriendelijke omgeving met fysiek contact. Deze bezoeken worden begeleid door de diaconaal pastor en projectmedewerker nu de vrijwilligers helaas nog geen toegang hebben tot de gevangenis. Het lotgenotencontact (van de moeders die de kinderen brengen) dat hieraan gekoppeld is, gaat wel door in een locatie buiten de gevangenis en wordt als vanouds begeleid door onze vrijwilligers.

In het laatste kwartaal van 2020 zijn ook de cursus vaderschap, de bijeenkomsten ter bevordering van de persoonlijke ontwikkeling (Secure Base) en het project 'Vaders lezen voor' weer opgestart; zij het zonder vrijwilligers en met een aangepast aantal deelnemers.

Ons Recover programma (nazorg) heeft dit jaar een record aantal deelnemers gehad. Tevens was traject voor veel deelnemers intensiever en langer. Juist in een situatie met allerlei beperkingen bleek het voor gedetineerden die vrij kwamen moeilijker dan ooit om te reintegreren in de maatschappij. Met inachtneming van de geldende Covid -maatregelen gingen wij toch op pad. Lopend door een uitgestorven Amsterdam met een koffie to go en een mega bundel data zochten we naar wat wél kon; waar wél mogelijkheden waren voor gedetineerden die vrijkwamen in een samenleving die totaal veranderd is. Een samenleving waarin ieder geacht wordt om digitaal vaardig te zijn, verblijfplaatsen als bibliotheken en buurthuizen gesloten zijn en wachtlijsten ongekend lang worden. Toch konden we vele ex-gedetineerden helpen met het vinden van tijdelijke huisvesting, het inschrijven bij instanties en vooral met een luisterend oor.

Met alle geldende beperkingen was het werk tijdrovend en soms lastig uitvoerbaar, maar we hebben gezien dat ons werk meer dan ooit nodig was en gewaardeerd is.

Overzicht van het aantal gehouden trainingen en activiteiten

Activiteit	2020	2019	2018
Project Persoonlijk Herstel			
Gedetineerden ontvingen kleding	690	748	791
Ex-gedetineerden ontvingen nazorg (traject) of konden we doorverwijzen naar een partnerorganisatie	59	46	17
Weekeind tassen zijn uitgedeeld gedetineerden die het JCZ verlaten	0	700	300
Training Secure Base	0	8	
Gedetineerden maakten gebruik van het Perspectieffonds	12	8	4
Gedetineerden ontvingen bij Ketu Kotu viering ontvingen (door vrijwilligers gebakken) lekkernij	850		
Bloemen uitgedeeld bij 'Corona' acties	2000		
Individuele gesprekken met gedetineerden door medewerkers	275		
Individuele gesprekken met gedetineerden door vrijwilliger	19		
Project Familie			
Vaders ontvingen op een Vader & Kind dag hun kind(eren)	207	358	392
Kinderen maakten gebruik van de Vader & Kind dag	340	685	676
Kinderen ontvingen (thuis) een cadeau van hun vader	50		
Partners of verzorgers van deze kinderen maakten gebruik van een high-tea met gesprek tijdens de Vader & Kind dag	181	375	415
Vaders lezen voor	16	4	
Gedetineerden volgde de cursus van 8 bijeenkomsten Mijn Kind en Ik (i.s.m. Exodus)	3	20	11
Project Pastoraat			
Gedetineerden volgde de Alpha in Prison cursus van 8 bijeenkomsten	0	50	50
(Kerk) vieringen werden verzorgt door de (stagiair) Diaconaal Pastor	25	6	34
Gedetineerden waren bij deze vieringen aanwezig	online	450	1650
Bloemen zijn er uitgedeeld tijdens vieringen van het Justitiepastoraat	6000	9680	4460
Kerstattenties die zijn uitgedeeld	850	960	780

Organisatie

Door de Covid konden diverse voorlichtingsmomenten en daaraan gekoppelde collectes geen doorgang vinden. Gelukkig wisten kerken en individuele donateurs ons te vinden met hun bijdragen. Op bepaalde posten hebben we minder kosten gemaakt doordat activiteiten niet of anders doorgingen; anderzijds hebben we juist extra kosten gemaakt omdat veel activiteiten die normaliter door vrijwilligers uitgevoerd worden nu alleen door de betaalde krachten gedaan konden worden. Dit maakt dat we het jaar met een tekort moeten afsluiten.

Voor de gedetailleerde financiële cijfers over 2020 wordt verwezen naar het separate Financiële Jaarverslag 2020. Dit document staat op de website van de Sluis www.dsgdesluis.nl en is telefonisch of per email op te vragen.

Met een groot aantal ketenpartners werken we op verschillende terreinen samen, afhankelijk van de activiteit. Juist in Coronatijd hebben we met een aantal partners de samenwerking verstevigd en zijn we nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan. De samenwerking met de Geestelijke Verzorging was van grote waarde voor het uitvoeren van diverse acties en voor de doorgang van ons werk in de inrichting. Aanvragen buiten onze regio of werkveld worden zo veel als mogelijk persoonlijk doorverwezen naar een organisatie met een vergelijkbaar en/of aanvullend werkterrein als dat van De Sluis. Met Exodus Nederland en de Dienst Geestelijke Verzorging (DJI) bestaat er een samenwerkingsconvenant. Op basis hiervan is er geregeld contact en 1 x per jaar tevens met de hoofd geestelijken. Met de directie van het JCZ is regelmatig constructief overleg.

Vrijwilligers

De basis van onze organisatie is het werken met vrijwilligers; zij zijn de kern van onze organisatie. De maatregel dat vrijwilligers sinds maart 2020 geen toegang meer hebben tot het JCZ heeft grote impact op ons werk en vanzelfsprekend ook op de vrijwilligers. Toch bleef hun betrokkenheid groot. Deze krijgt nu vorm door het aanbieden van alternatieve activiteiten en een extra inzet in de Recover groep. Toch blijft het een gegeven dat veel vrijwilligers momenteel hun taak niet kunnen uitvoeren vanwege de maatregelen, terwijl tevens een aantal om gezondheidsredenen hun activiteiten hebben moeten opschorten. In januari 2020 waren er 119 vrijwilligers actief, eind 2020 staan er 106 vrijwilligers geregistreerd. Het contact met vrijwilligers heeft het afgelopen jaar voornamelijk telefonisch of digitaal plaatsgevonden. Ook scholing heeft online plaatsgevonden. Door de (online) persoonlijke contacten en nieuwsbrieven houden we de vrijwilligers op de hoogte en gemotiveerd zodat zij zich deel kunnen blijven voelen van onze organisatie.

Medewerkers

In maart hebben we afscheid genomen van projectmedewerker Raziya vanwege uitbreiding van uren bij haar andere betrekking. Projectmedewerker Cora heeft deze uren overgenomen waardoor haar aanstelling is uitgebreid naar 0.44 fte. Cora is verantwoordelijk voor de organisatie die komt kijken bij de uitvoering van onze activiteiten in het JCZ. Ondanks de geringe inzetbaarheid van vrijwilligers en de beperkende maatregelen heeft zij dit jaar buitengewoon veel werk verzet. De diaconaal pastor Helmine heeft een aanstelling van 0.44

fte; met haar inzet en kwaliteiten bracht zij dit jaar onze slogan; 'verbinden naar vrijheid' meer dan ooit in praktijk.

Vanaf februari versterkt Dianne ons team als stagiaire HBO- Theologie. Hoewel ook zij te maken had met beperkte toegang tot het JCZ is ze van grote meerwaarde voor onze organisatie.

Irinda had als directeur een aanstelling van 0.83 fte, maar is vanwege financiële redenen tijdelijk afgeschaald naar 0.66 fte. De arbeidsrechtelijke positie van de medewerkers is geregeld conform de Arbeidsvoorwaardenregeling voor de kerkelijke medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland, versie 2019–B. De medewerkers vallen onder de verplichte pensioen regeling van Zorg & Welzijn en er is een verzuim- en ongevallenverzekering afgesloten.

Bestuur

Aanvang 2020 heeft Harm Jager afscheid genomen als voorzitter en de hamer doorgegeven aan dhr. Roel Knol. Als organisatie zijn wij Harm Jager zeer erkentelijk voor zijn inzet en deskundige inbreng. Roel heeft in een roerige periode diens taak overgenomen. Als organisatie zijn we blij met zijn netwerk en ervaring. Er zijn in 2020 naast verschillende tussentijdse-, bilaterale- en informele bijeenkomsten, 6 reguliere vergaderingen geweest van het bestuur, deze hebben grotendeels online plaatsgevonden. De directeur was aanwezig bij deze vergaderingen.

Conclusie en vooruitblik

Naast dat dit jaar chaotisch, verwarrend en onzeker was, gaf 2020 ons als organisatie vooral inspiratie en motivatie. Door het loslaten van vaste routines en door open te staan voor (digitale) alternatieven zijn we in contact gebleven met onze vrijwilligers en hebben we veel gedetineerden bereikt. Het aanbod van trainingen is verrijkt met vormen van individuele begeleiding en online lessen. De kracht van ons team bestaat uit is de persoonlijke benadering en het scheppen van een veilige omgeving, ook als de vertrouwde structuur weg valt. Hierdoor konden we meer dan ooit aan gedetineerden laten weten dat ze er niet alleen voor staan en lukte het om in te zetten op persoonlijke begeleiding na de detentie. Wat ons het meest ontroerde is dat we er voor konden zorgen dat kinderen van gedetineerden na maanden weer door hun vader in de armen gesloten konden worden. En zo blijven we ons in zetten voor 'verbinding naar vrijheid'

Namens het bestuur;

Vastgesteld februari 2021

IdG